

Näringsdepartementet
Sekretariatet för EU och internationella frågor

Rådets möte (jordbruksministrarna) den 18 juni 2018

Kommitterad dagordning

Ansvarigt statsråd: Sven-Erik Bucht

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

3. Förordning om europeiska havs- och fiskerifonden

- Föredragning av kommissionen

- Diskussion

Förslagets innehåll:

Vid jordbruks- och fiskerådsmötet den 18 juni väntas en presentation och ett meningsutbyte av förslaget till ny förordning för den europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) för perioden 2021 – 2027. Förslaget väntas, liksom nuvarande EHFF, stödja genomförandet av den gemensamma fiskeripolitiken (GFP) och EU:s integrerade havspolitik.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser att i enlighet med den övergripande positionen om en minskad EU-budget verka för generella och specifika utgiftsminskningar

rörande EHFF. Detta är nödvändigt för att uppnå målet om en minskad ram för EU-budgeten och en stabiliserad svensk EU-avgift. Detta innebär att regeringen ska verka för att tillämpningsområdet för EHFF inte utökas i förhållande till dagens utformning.

Regeringen avser bland annat mot denna bakgrund även att verka för att åtgärder som är kapacitetsdrivande utgår ur fonden och för att åtgärder som har karaktär av kompensation minskar. Finansieringen av genomförandet av EU:s gemensamma fiskeripolitik, EU:s integrerade havspolitik och relaterade mål för hållbar utveckling inom Agenda 2030 bör vara prioriterade områden.

Regeringen avser vidare att verka för att EHFF även i fortsättning ska utgöra det finansiella verktyget för att understödja genomförandet av EU:s gemensamma fiskeripolitik och därmed ett långsiktigt hållbart fiske samt EU:s integrerade havspolitik.

Förenkling kopplat till genomförandet av EHFF är också en prioriterad fråga för regeringen. Det är viktigt att de administrativa krav som åläggs stödmottagare och myndigheterna står i proportion till fondens storlek.

4. Förordning om ändring av rådets förordningar vad gäller fiskerikontroll

- Föredragning av kommissionen

- Diskussion

Förslagets innehåll:

Kommissionen presenterade den 30 maj 2018 ett förslag om revidering av den nu gällande förordningen om fiskerikontroll (kontrollförordningen) samt revidering av andra rättsakter som innehåller bestämmelser om kontroll. Förslaget anpassar kontrollreglerna till den reformerade gemensamma fiskeripolitiken (GFP) och tar hand om de nuvarande svårigheterna med regelefterlevnaden för att säkerställa att GFP:s mål åstadkoms. Förslaget är ambitiöst och tar även hänsyn till den teknikutveckling som skett sedan den nuvarande kontrollförordningen trädde ikraft år 2009.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar förslaget till revidering och avser verka för ett kontrollsystem som är effektivt, ändamålsenligt och anpassat till den gemensamma fiskeripolitiken. Regeringen anser att det är angeläget att nå målen som sätts upp inom ramen för den reformerade gemensamma fiskeripolitiken. Regeringen anser samtidigt att kontrollåtgärderna ska vara proportionerliga, leda till förbättrad fiskerikontroll, rättvisa konkurrensregler för fiskets aktörer samt förenkling.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i miljö- och jordbruksutskottet.

Icke- lagstiftande verksamhet

5. Meddelande om läget avseende den gemensamma fiskeripolitiken och samrådet om fiskemöjligheterna för 2019

- *Föredragning av kommissionen*
- *Diskussion*

Förslagens innehåll:

Kommissionen presenterar varje år ett meddelande avseende nästa års fiskemöjligheter. I meddelandet redogör kommissionen för det arbetssätt och de principer kommissionen avser tillämpa i de kommande förordningsförslagen om totalt tillåtna fångstmängder och kvoter för 2019.

Meddelandet syftar även till att redogöra för det fortsatta genomförandet av den reformerade gemensamma fiskeripolitiken vad gäller fiskemöjligheter och tillvägagångssätt för att uppnå målsättningen om maximalt hållbar avkastning och införande av landningsskyldigheten.

Förslagen till förordningar om totalt tillåtna fångstmängder och kvoter för 2019 kommer att presenteras under hösten 2018.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringens övergripande målsättning är att förvaltningsåtgärder ska beslutas i linje med den reformerade gemensamma fiskeripolitikens mål och principer. Vad gäller fiskemöjligheter anser regeringen således att det är angeläget att nå målen om beståndsstorlek över den nivå som kan ge maximalt hållbar avkastning, att reformens mål om landningsskyldighet möjliggörs och att den vetenskapliga rådgivningen utgör grunden för besluten. Mot denna bakgrund anser regeringen att det är positivt att kommissionen presenterar ett meddelande som dels redogör för måluppfyllnaden av den gemensamma fiskeripolitiken vad gäller fiskemöjligheter och dels bidrar till en ökad transparens och framförhållning avseende kommande förordningsförslag om fiskemöjligheter för 2019.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i miljö- och jordbruksutskottet.

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

6. Reformpaketet för den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2020;

- a) Förordningen om de strategiska planerna för den gemensamma jordbrukspolitiken
- b) Förordningen om finansiering, förvaltning och övervakning av den gemensamma jordbrukspolitiken
- c) Förordningen om en samlad marknadsordning för jordbruksprodukter

- *Föredragning av kommissionen*
- *Diskussion*

Förslagens innehåll:

Kommissionens lagstiftningsförslag om reform av den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP, efter 2020 presenterades den 1 juni 2018. Reformpaketet består av tre förordningsförslag.

Kommissionen föreslår att medlemsländerna för perioden efter 2020 ska få ett större ansvar för att utforma politikens genomförande. Varje land ska ta fram en strategisk GJP-plan som omfattar både pelare 1 (inkomststöden) och pelare 2 (landsbygdsprogrammet). I planen ska länderna genom val av åtgärder och budgetallokering redovisa hur de allmänna och specifika målen ska kunna uppfyllas.

Politiken föreslås i högre grad bli resultatorienterad och en uppföljning ska ske mot de angivna målen genom ett antal indikatorer.

Kommissionen föreslår reduktion och takbelopp för höga stöd. De stöd som dras in föreslås omfördelas till mindre jordbrukare eller till pelare 2. Det särskilda stödet till unga finns kvar på liknande sätt som i nuvarande programperiod. Kommissionen föreslår även en viss utjämning av stöden mellan medlemsländerna.

Budgeten till landsbygdsprogrammen minskar med ca 15 procent. Kommissionens föreslår att huvuddelen av detta ska kompenseras genom ökat krav på nationell medfinansiering.

För att få del av stöd krävs att lantbrukaren följer ett antal grundvillkor. Dessa motsvaras till stora delar av nuvarande tvärvillkor och förgröningsstödet. I den första pelaren föreslås även ett miljöprogram med ettåriga miljö/klimatersättningar.

Reglerna för kopplade stöd till produktionen förändras marginellt. Det blir obligatoriskt för länderna att införa ett riskhanteringssystem.

Kraven på framtagande av den nationella GJP-planen är omfattande men det finns en del förenklingar. Exempelvis blir det möjligt att ta bort systemet med stödrätter och medlemsländerna får fastställa vilka arealer som ska vara stödberättigade. Angående revision föreslår kommissionen att principen om en modell med samordnad granskning införs, ”single audit”, i syfte att undvika icke samordnade, överlappande kontroller och revisioner.

Förslag till svensk ståndpunkt:

I linje med regeringens prioriteringar om en minskad ram för EU-budgeten, genom minskade anslag för jordbruksstöd, välkomnar regeringen att vissa neddragningar gjorts i GJP. Ytterligare neddragningar är dock nödvändiga. Det är viktigt att detta sker på ett sätt som säkerställer en fortsatt effektiv jordbruks- och landsbygds politik.

Regeringen är positiv till kommissionens ansats att ge medlemsländerna en ökad flexibilitet i genomförandet samt att politiken i högre grad än i dag ska vara resultatorienterad. De föreslagna målen för den gemensamma jordbrukspolitiken är rimliga och fungerar som en utgångspunkt för en fortsatt diskussion. Det är även positivt att de båda pelarna ses som en helhet och får gemensamma mål.

Kraven vid utformning av GJP-planen är alltför omfattande och det krävs ytterligare förenklingar. Kommissionen bör bland annat säkerställa att sitt förslag om en modell med samordnad granskning införs, ”single audit”, i syfte att undvika icke samordnade, överlappande kontroller och revisioner.

Regeringen är positiv till kommissionens ambition att stärka GJP:s klimat- och miljönytta. Regeringen är dock tveksam till kommissionens förslag om utformning av grundvillkoren för jordbrukarstöd. Ett ökat fokus på riktade åtgärder på miljö- och klimatområdet är mer effektivt än generella åtgärder. Regeringen anser att det är viktigt att stöden utformas på ett sätt som inte resulterar i att lågt ställda nationella klimat- och miljökrav skapar konkurrensfördelar för enskilda medlemsländer. Regeringen är även tveksam till att grundvillkoren ska gälla ersättningar i pelare 2.

Regeringen är kritisk till kommissionens förslag om omfördelning av stöd från större till mindre jordbruk. Förslaget leder till en mer krånglig politik och regeringen bedömer att det kan leda till sämre måluppfyllelse. Regeringen anser att det behöver vara frivilligt för medlemsländerna att införa takbelopp eller reduktion av höga stöd.

Regeringen är uppmärksam på kommissionens förslag angående fördelning av budgetmedel till den första respektive andra pelaren. Förslaget innebär en betydligt större minskning av budgeten till pelare 2 jämfört med pelare 1. Det är viktigt att reglerna utformas på ett sätt som ger incitament för en

överföring från pelare 1 till pelare 2. Därigenom kan målen för GJP lättare uppnås.

Regeringen är positiv till kommissionens förslag om en utjämning av stöden mellan medlemsländerna. En utjämning av stöden bör dock innebära att medlemsländerna rör sig mot det genomsnittliga stödvärdet, som dock fortsatt är för högt. Regeringen är även positiv till förslag som innebär förenklingar. Några exempel är möjligheten att välja bort stödrättssystemet och att i större utsträckning definiera vad som är stödberättigad mark i respektive land

Regeringen är även positiv till kommissionens ansats om att kunskap, innovation och digitalisering i högre grad ska genomsyra politiken. En effektiv kunskapskedja för jordbruket och landsbygderna är centralt för att stärka jordbrukets och landsbygders konkurrenskraft och miljömässiga hållbarhet. Det innebär även ökade möjligheter för att minska beroendet av inkomststöd.

Regeringen är positiv till det fokus som kommissionens förslag lägger på unga jordbrukare. En central fråga är även att säkerställa lika konkurrensvillkor för svenska jordbrukare i utformningen av nya GJP.

Regeringen anser att fortsatt marknadsorientering av GJP är central. Regeringen anser därför att omfattningen på de produktionskopplade stöden och marknadsinstrumenten ska begränsas.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte varit föremål för samråd med EU-nämnden eller information i miljö- och Jordbruksutskottet.

Icke-lagstiftande verksamhet

7. Marknadssituationen

- *Information från kommissionen.*

Kommissionen informerar regelbundet på jordbruks- och fiskerådet om utvecklingen på marknaden för jordbruks- och trädgårdsprodukter.

Under 2017 ökade mjölkinvägningen i EU jämfört med 2016. Flera stora producentländer som Tyskland och Frankrike hade dock något lägre invägning än föregående år medan exempelvis Irland, Polen och Rumänien ökade sin produktion. Ökningen har fortsatt under januari-mars 2018. Den svenska invägningen 2017 var 1,6 procent lägre än året innan. Det genomsnittliga avräkningspriset på mjölk inom EU är historiskt sett högt. Det stora interventionslagret av skummjörkspulver sedan 2015 och 2016 pressar dock fortfarande marknaden. Produktionen av mjörkpulver har nu minskat och i maj såldes för första gången större volymer ur interventionslagret.

Utvecklingen inom marknaderna för nötkött, ägg och matfågel är stabil. Slakten av gris inom EU ökade under januari-februari 2018 jämfört med samma period förra året. Priserna har sjunkit under våren. EU:s handelsbalans för griskött är positiv, men värdet av exporten har minskat under våren det gäller särskilt marknaderna i Kina och Hong Kong.

Fortsatt låga priser för socker gäller både på världsmarknaden och i EU. Priserna för vitsocker har inte varit så här låga sedan 2008. Enligt kommissionen beror det på ett produktionsöverskott för de senaste två åren i världen, samt rejäla produktionsökningar inom EU efter avvecklingen av produktionskvoterna. En konkurrenskraftig export av vitsocker från EU kan också bidra till att priserna på världsmarknaden är förhållandevis låga.

Övriga frågor

8 a) Skydd av honungsbin och andra pollengivare

- Information från den slovenska delegationen

Slovenien presenterar förslag på ett gemensamt samarbete på internationell nivå för att vidga diskussionen om skydd av bin och vilda pollinatörer.

Kommissionen publicerade den 1 juni 2018 ett meddelande om ett EU-gemensamt initiativ för detta som en följd av konsultationer med allmänheten. Slovenien föreslår att det gemensamma samarbetet kan innefatta bl.a. skydd av habitat för bin och pollinerande insekter i jordbrukslandskapet, öka medvetenheten om integrerat växtskydd genom den gemensamma jordbrukspolitiken, främja forskning och utbyte av forskning inom området, samt etablera EU-gemensam övervakning av förekomsten av olika pollinatörer.

8 b) Memorandum om den gemensamma jordbrukspolitiken inom ramen för nästa fleråriga budgetram

- *Information från de franska, finska, grekiska, irländska, portugisiska och spanska delegationerna*

Frankrike, Spanien, Irland, Portugal, Grekland och Finlands träffades den 29 maj för att diskutera förslaget till budget för den gemensamma jordbrukspolitiken, GJP, efter 2020.

De enades om ett uttalande där huvudbudskapet är att det inte är möjligt att möta de ökade ambitioner som ställs på GJP kopplat till de föreslagna målen med en minskad budget till GJP.

8 c) Minskad tillgång på vatten för jordbruket på Cypern

- *Information från den cypriotiska delegationen*

Cypern har anmält en övrig fråga gällande vattenbrist i jordbruket på Cypern. Ytterligare information saknas i dagsläget.

8 d) Försäljning av lager av skummjörkspulver

- *Information från den franska delegationen*

Frankrike önskar diskutera lagerhanteringen av skummjörkspulver. Frankrike hänvisar till sin tidigare not till jordbruks- och fiskerådet den 29 januari i år, där de lämnade förslag till åtgärder för att avveckla de stora lagren av intervenerat skummjörkspulver. Frankrike menar att dessa förslag fick stöd av flera medlemsländer, men konstaterar att det fortfarande i mars 2018 inte gjorts några större utförsäljningar och att interventionslagren fortsätter att dämpa marknaden. Frankrike vill se ett särskilt anbudsörfarande riktat särskilt mot fodermarknaden och hänvisar till att det enligt marknadsordningen finns sådana möjligheter.

Frankrike menar också att det går att rikta försäljning mot vissa fodermarknader för slaktsvin och fjäderfä, förutsatt en prisnivå som är jämförbart med vegetabiliskt protein. Detta menar Frankrike skulle göra åtgärden WTO-förenlig. Frankrike framhåller att kostnaden för åtgärder är prisskillnaden mellan normalt anbudsörfarande och det riktade, vilket kan uppgå till tiotals miljoner euro. Detta behöver dock vägas mot risken för en ny kris på mjörkmarknaden.

8 e) Situationen på grisköttmarknaden

- *Information från den polska delegationen*

Polen önskar lyfta marknadssituationen för griskött under övriga frågor. Det finns i dagsläget ingen mer utförlig information om vad punkten kommer att innehålla. Polen tog dock vid jordbruks- och fiskerådet i januari 2018 upp utmaningar med sjunkande priser för griskött och även påverkan på polska producenter av restriktioner på grund av afrikansk svinfeber.

8 f) Gemensam deklARATION från ministrarna från Visegradgruppen (Tjeckien, Ungern, Polen, Slovakien) samt Bulgarien, Kroatien, Rumänien, Slovenien och de baltiska staterna (Estland, Lettland, Litauen) om visionen för det centraleuropeiska initiativet för kunskapsbaserat jordbruk, vattenbruk och skogsbruk inom bioekonomin "BIOEAST"

- *Information från den ungerska delegationen*

BIOEAST-samarbetet mellan de central- och östeuropeiska medlemsländerna informerades senast om på jordbruks- och fiskerådsmötet möte den 6 november 2017. Utvecklingen och utvidgningen av medlemmarna i initiativet har fortsatt och till mötet den 18 juni önskar länderna presentera en vision för samarbetet, som nu även inkluderar de tre baltiska länderna. Visionen är att till år 2030 utveckla kunskap och samarbeten baserat på cirkulära bioekonomier, som bidrar till att stärka tillväxt för alla, nya värdeskapande jobb speciellt i landsbygdsområden, med bibehållen eller stärkt miljömässig hållbarhet. Ökade investeringar i forskning och innovation ses som viktigt för att uppnå målet. I visionen ingår att man tar fram en strategisk forsknings- och innovationsagenda och detta har påbörjats under året.